

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Dormi Secvre: Vel Cynosvra Professorvm Ac Stvdiosorvm Eloqventiæ,

in qua Centvm Et Viginti Themata Oratoria. Non Solvm Stvdiosis, Sed & Professoribus eloquentiæ, ac pietatis veræ amantibus utilissima & pernecessaria explicantur ; Cum Indice rerum atq[ue] verborum locupleti

Tympe, Matthäus

Coloniæ Agrippinæ, 1650

LXIII. Vituperatio violationis voti vel Apostasiæ quomodocunq[ue].

urn:nbn:de:hbz:466:1-38994

mortem? non eris membrum Christi, nisi sequaris vestigia Christi. In re ipso vis experiri misericordiam, & in fratrem vis exercere severam justitiam? magnum est si peccator ignoscas peccatori, cum Christus pro crucifixoribus suis oraverit Patrem? arduum est non referre fratrem, quem juberis & amare? durum est non remetiri maleficium, pro quo nisi beneficium retuleris, non hoc eris in conseruum, quod Christus fuit in servum? Si sanare furentem potes, sana; sin minus pereat ille solus potius, quam tecum: istum, qui se damnatum dedisse putat, commiseratione, non poena dignum puta. Et si vis cum laude irasci, irascere vitio, non homini.

LXIII. VITUPERATIO VIOLATIONIS Voti, vel Apostasiae, & defectionis, vel à fide Catholica; vel à fide Deo data per Votum Castitatis, aut Religionis.

EXORDIUM duces à magna Diaboli versutia, quia interdum eos, qui cunctam huius vitæ phantasiam fucatamque felicitatem semel conculcaverunt, & ad verum virtutis fastigium evaserunt, iterum in pristinos mundi fluctus abducit.

PROPOSITIO: Te igitur turpitudinem, pericula & damna tanti sceleris Auditoribus propositurum.

CONFIRMAT. I. Locus à turpi. Votifragi enim vel Apostatae atrociori ac turpiori scelere se obstringunt, quam furti, sacrilegii, adulterii, & incestus. Nam qui Deo, ait B. Ephrem, animas suas consecrarunt, corporis sui potestatem amplius non habent. At illi se donum Domino obtulerunt, non igitur amplius corporis sui potestatem habent, ut nec qui aliud Deo obtulit, illud sine sacrilegio repetere potest. Hinc S. Ambr. Virgo quæ spopondit Christo, & sanctum velamen accepit, iam nupsit, iam immortalis juncta est viro. Et si voluerit

P 2 nubere

Heb. 12. Aspicientes in &c. 1. Pet. 2.

Syr. 28. Homo homini reservat iram & à Deo quaerit medellam?

Matt. 18. Si non remiseritis unicuique de cordibus vestris nec Pater vester remittet vobis.

Syr. 28. Separa te à contentio-nibus, & peccata evades.

nubere communi lege conjugii, adulterium perpetrat, ancilla mortis efficitur. S. Chrysoft. ad Theodorum Monachum: Angelorum societati semel junctum, illam relinquere, & uxoris laqueis implicari, adulterij crimen incurrere est: quamvis frequenter hoc ipsum nuptias voces, ego tamen illud & adulterio tanto pejus affirmo, quanto major ac melior mortalibus Angelus. S. Aug. Sanctimonialis si nupserit, Christi adultera reputabitur. Auctor Sermorum ad Fratres in eremo, Ego, qui hodie videor Monachus, si rupeo propositum meum, Christum negavi. & S. Hieron. Virgines, quae post consecrationem nupserint, non tam adultera sunt, quam incesta.

II. ab incommodis. Nam PRIMò, quia arctior est conjunctio cum Deo per vota, quàm inter conjuges per matrimonii fœdera, magnam eorum violatione apud Deum Apostatae incurrunt indignationem. Si superveniens maritus inquit D. Cypri. sponsam suam jacentem cum altero videat, nonne indignatur & fremit; & per zeli dolorem fortassis & gladium in manum sumit? Quid? Christus Dominus, & Iudex noster, cum virginem suam sibi dicatam & sanctitati sua destinatam, jacere cum altero cernit, quam indignatur, & irascitur, & quas pœnas incestis ejusmodi conjunctionibus comminatur? Basilius: Si mulier ad viri societatem lege matrimonij proventa, & una cum eo copula carnali conjuncta morte mulctatur, si ei insidias fecisse deprehensa sit: quanto is magis subiacebit pœna graviori, si se abjunxerit, qui spiritali communionem copulatus sit teste atque sequestri ipso Spiritu Sancto? Idem Deum sic expostulantem cum virgine lapsa inducit: Me dereliquit verum sanctarum animarum sanctum sponsum, & confugit ad impium animæ simul ac corporis corruptorem. Defecit à Deo Salvatore suo, & exhibuit membra sua mancipia immunditiae, & iniquitati ad iniquitatem, mei oblita est, dicit Dominus, & ad amatorem suum transiit: expi-

In constit.
cap. 22.

Epist. ad
Lapsam.

expediret ipsi, ut mola asinaria circa collum ipsius appensa esset, & in mare projectus esset potius, quam virginem vitiaffet. *Matth. 18.* Quis prado ad tantam dementiam perductus est, ut ipsa Dei donaria contingeret? Non supellectilem inanimatam, sed corpora viventia & animam inhabitantem habentia factam ad imaginem Dei? Quis ab aeterno auditus est in media civitate, & serena meridie, imaginem regie formas immundorum porcorum inscribere ausus esse? Si quis humanas nuptias ignominia affecit, cura miserationem coram duobus aut tribus testibus moritur, quanto pejore supplicio dignus censbitur, qui Filium Dei conculcavit, & desponsatam ipsi sponsam adulterio contaminavit, & spiritum virginitatis contumelia affecit.

SECUNDÒ, Quia sacra votorum vincula, quibus Christo alligatus erat, semel dirumpit, multis & magnis beneficiis ornamentisque spiritualibus se privat, ac spoliat. Hinc S. Ambr. ad Virg. lapsam: *Vide P. Plajum de Bovo* Bona commemorem, qua perdidisti. an mala desleam, *status Religi-osi & Ba-* qua invenisti? Eras virgo in paradiso Dei, utique in- *ter flores Ecclesie eras sponsa Christi, eras templum Dei, sil. ad lapsam* eras habitaculum Spiritus Sancti, & cum dico totiens *cap. 8.* eras necesse est, ut totiens ingemiscas, quia non es quod *Ps. 67. v. 14.* fuisti. Incedebas in Ecclesia tanquam columba illa, de qua scriptum est. Pennæ columbæ de argentatæ, & posteriora dorsi ejus in pallore auri. Splendebas ut argentum, fulgebas ut aurum, quando cum sincera conscientia procedebas. Eras tanquam stella in manu Domini, nullum ventum, nullius belli nebulas pertimescebas. Quæ est ista subitanea conversio? Quæ est ista repentina mutatio? De Dei virgine facta es corruptio Satana, de habitaculo Spiritus Sancti tugurium diaboli. Quæ incedebas ut columba, nunc lates in tenebris sicut stello. Quæ fulgebas ut aurum propter virginitatis honorem, nunc vilior facta es luto platearum, ut etiam indignorum pedibus conculceris. Quæ fueras stellaradians in manu Domini, veluti de alto ruens

caelo lumen tuum extinctum est, & conversa es in carbonem.

Cap. 3. TERTIO, Magno cum probro suo & scandalo sociorum, parentum, fratrum, cognatorumque quivis Apostata vota Deo semel facta rescindit. Hinc pergit S. Ambr. lapsam suam pudefacere. his verbis: *Aspice quis Sanctorum, aut qua Sanctarum tibi approximare non horreat, aperi oculos tuos, si potes, erige frontem, vales aliquem Sanctorum fiducialiter intueri? nonne tuam faciem conscientia commissum tanquam plumbum inclinat, & premit? Nonne timor & tremor animam tuam & membra quassant? Et: Non istam confusionem de te tuus expectaverat pater, qui te sibi singularem gloriam computabat. Non hunc luctum, & has lachrymas ex te sibi nasci tua crediderat mater qua partus sui gemitum per tuam virginitatem consolabatur. Non fratres tui, non sorores hoc ex te dedecus expectabant, quos omnes quasi uno gladio tui sceleris graviter sauciasti. Si fuisses communi sorte defuncta, flessent te modicum, propter desiderium parentes; sed exultassent granditer, quia immaculatam promiserant virginem, hostiam vivam, Domino propitiatricem suorum videlicet delictorum. At nunc plangunt mortuam, & non mortuam; lugent vivam & non vivam, mortuam utique gloria virginitatis, & vivam dedecore turpitudinis: ingratus est pater suis visceribus, de quibus nata es: maledicit mater suo utero, ex quo in hanc lucem infelicitate processisti: nec tamen modum suo dolori reperiunt, nisi hoc solum plane videntur habere solatium, quia te nec pater compulsi, nec mater coegit ut virginitate profitereris quam ultrò & propria voluntate professas, &c. Et: Si tibi solum damnum fecisses, erat equidem tristitia; sed forsitan tolerabilis. Nunc verò quantas animas tuo scelere sauciasti, quantas animas propter te de proposito suo poenitere fecisti? Quanta labia etiam fidelium inquinata sunt, viam Domini blasphemando? aperuit in nos gentilitas os suum,*

suum, aduersus sanctam Ecclesiam Synagoga Iudeorum (& hæreticorum) per tuum dedecus exultauit. Quod siis, qui unum scandalizauerit, mola circumligatus iactari debet in mare, quid de te pronuncias, per cuius scelus omnis anima sauciata est, & nomen Domini in gentibus blasphematum est?

QUARTO, Quotquot Religiosum vitæ institutum per Vota simplicia vel solemnia semel susceptum deserunt, indices fiunt deteriores. Hinc S. Aug. Ex quo Deo seruire cœpi, quomodo difficile sum expertus meliores, quam qui in monasteriis profecerunt; in Psal. 36. ita non sum expertus peiores quam qui in Monasteriis ceciderunt, ita ut hinc arbitrer in Apocabyphi scriptum: Justus justior fiat, & sordidus sordescat adhuc. S. Ambros. in hunc modum depingit Apostatarum mores: Luxuria sunt magistri, disseminatores incontinentia, incentores petulantia, obrectatores pudoris. Nonne de his pulchrè dixeris, effusi sunt gressus eorum? quos bene vixisse pœnituit. Itaque egerunt noui generis pœnitentiam pro virtutibus, & non agunt pro delictis. Sed hi ex nobis exierunt, &c. Homo apostata, ait Salomon, vir inutilis, graditur ore peruerso, annuit oculis, terit pede, digito loquitur, pravo corde machinatur malum, & omni tempore iurgia seminat. Et: Sicut avis transmigrans de nido suo, sic vir qui derelinquit locum suum, id est, qui deserit statum suum, & vocationem, incertis vagatur sedibus, multis obnoxius periculis & damnis.

QUINTO, Desertores sui status, vel Votorum, sunt rei æterni exilii. Christus enim ait: Nemo mittens manum suam ad aratrum, & respiciens retro aptus est regno Dei. Et B. Paulus: Adolescentiores viduas devita: cum enim luxuriata fuerint in Christo nubere volunt, habentes damnationem, quia primam fidem (intelligit votum castitatis) irritam fecerunt.

III. Locus ab exemplis eorum, qui ob vota violata graviter puniti sunt.

Vide The-
saurum Vindi-
cæ Divinæ.

In REFUTATIONE ostendes, quàm futiles & frivolæ sint causæ quas nonnulli suæ inconstantia & apostasiæ obtendunt, iis enim, qui queruntur de improbitate quorundam Fratrum, respondebis cum Sanct. Basilio: Neque Petrus neque Andreas, Ioannesve propter Iudæ improbitatem, se à reliquorum Apostolorum Choro submoverunt; neque, quo minus Christo obtemperans esset, ulla in re illius vitii quisquam aliorum retardatus est, sed contra potius, relicta illius perversitate, Dominicæ disciplinæ virtutem majore studio sectati sunt. Et: Iustus ille Noë cum in pessima hominum colluvie versaretur, non dixit Deo, propterea se debere exire de mundo, sed eo magis more generosi athleta, adhuc adolescens se obduravit, neque ulla in re prorsus Domino repugnans fuit, sed tolerantia pietatis navigium in mediis impietatis fluctibus tutatus est. Quid? Nonne Loth, cum Sodomis in tanta impietate, tantaque regum omnium perversione degeret, virtutem tamen assidue ab omni vitio integram, custodivit, & reliquis, quo ad fieri poterat, exemplo suo idem secum ut facerent auctor fuit? Iis verò, qui ob-

Epist. 6.

1. Cor. 7. v.

20.

Deut. 23. v.

21. Num. 30. v.

3. Psa. 75. v.

12. Eccl. c. 5.

v. 3. cap. 8.

S. Chryf. ad

Theodorum

lapsum re-

fert duo e-

xemplu eo-

rum qui

postquam

Monasticã

deservierunt

tendunt instituti Religiosi difficultatem, respondebis cum Sanct. Chrysof. ad Theodorum lapsum: Quid levius ac melius quam sollicitudine seculari, & laboribus, & metu exui? quam ab istius mundi fluctibus segregari, & possidere placidi tranquillique portus securitatem?

In EPILOGO hortaberis Auditores ad perseverantiam in suscepto semel vitæ institutõ, & ut vota semel Deo facta reddant; aut si ea violarunt, pœnitentiam agant? ait enim Dominus Isa. 2. vers. 18. Si fuerint peccata vestra, &c. Quanta autem agenda sit pœnitentia describit Sanct. Ambros. ad suam Lapsam: Pœnitentia non verbis agenda est, sed & actu. Hac autem sic agitur. Si tibi ante oculos ponas de
quanta

quanta gloria rueris, & de quo libro vita nomen tuum deletum sit: te jam credas prope ipsas positam tenbras exteriores, ubi fletus oculorum, & stridor dentium sine fine, &c. Et: Quantumvis afflictionem, quantumvis laborem subire esto contenta, dummodo ab aternalibus poenis libereris. In primis omnis cura vite hujus intermenda tibi est, & quasi mortuam te existimas, sicut es, quomodo possis reviviscere, cogita: deinde lugubris tibi accipienda est vestris, & mens, ac membra singula digna castigatione punienda, &c.

penitentiam egerunt, addit & exemplum Onesimi quem Paulus in gratiam recipit, & adolescentis quem factus ducem latronum, &c.

LXIV. DE SUPPLICIORVM INFERNI acerbitate, & magnitudine.

IN EXORDIO docebis, quam vberes ex consideratione tantorum suppliciorum fructus manere neque enim plurimi ad peccandum ita proclives essent, si gehennæ recordatio eorum mentes occuparet, & propterea Deus gehennam minatus est, ne incidas in eam. Hunc inquit, timete, qui potestatem habet mittendi in gehennam. Ad hæc suppliciorum metus improbos coercere in Repu. solet, nec ea indole sunt omnes præditi, ut amore honesti & præmiis ad virtutis studium accendantur, oderunt enim peccare mali formidine poena, breviter, hæc cogitatio à vitiis abstrahit, & ad virtutes incitat, bonis calcar addit, & in summis sæpè miseris ingenti consolatione perfundit.

Ioannes Ad postolus convertit Luc.

12.

PARTITIO Orationis fiat induas partes, PRIORI, de istis suppliciis dices, POSTERIORI, qua ratione tanta supplicia effugere possimus, demonstrabis.

CONFIRMATIONIS priori parte PRIMO ages de triplici suppliciorum genere. PRIMUM est, perpetua à summo immensoque bono, & omnium Beatorum iucundissimo consortio separatio. Iudex enim, severissimo vultu improbos intuens, in extremo Iudicio dicit: *Ite maledicti*. SECUNDUM est, ardentissimus gehennæ ignis, qui infinita alia sup-